

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне
та практичне значення результатів дисертації

Білоконь Ольги Олександрівни

на тему: «Профілактика невиношування вагітності та перинатальної патології
у жінок із першим абортom в анамнезі»

на здобуття наукового ступеня доктора філософії

в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина

(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Здобувачем Білоконь Ольгою Олександрівною повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури НМАПО імені П. Л. Шупика, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Аспірант Білоконь О. О. здобула глибинних знань зі спеціальності; оволоділа загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набула універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; здобула мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Білоконь О. О. був затверджений рішенням вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика від 11.10.2017 (протокол № 10). Науковий керівник – Вдовиченко Сергій Юрійович, д.мед.н., доцент кафедри акушерства, гінекології та перинатології НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, доцент. Термін виконання роботи: 2017-2021 роки.

Всі розділи індивідуального плану наукової роботи аспіранткою Білоконь О. О. виконані своєчасно в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації.

Дослідження (клінічні, лабораторні, експериментальні) проведено своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

3. Актуальність дисертації.

Актуальність теми полягає в необхідності зниження частоти невиношування та перинатальної патології в жінок із першим абортom в анамнезі на підставі вивчення клініко-інструментальних та морфологічних досліджень, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів. Як відомо, проблеми невиношування вагітності та перинатальної патології є одними з найважливіших в сучасному акушерстві у зв'язку з постійно зростаючою частотою за відсутності суттєвого зниження репродуктивних та плодових втрат. Серед основних причин такої тенденції виділяють наступні: збільшення частоти генітальної та екстрагенітальної патології, початкових дисгормональних порушень, хронічне інфікування тощо. Особливу групу ризику щодо розвитку невиношування вагітності та перинатальної патології складають жінки з різними варіантами першого медичного аборту в анамнезі. Зростання частоти хірургічних, вакуумних та медикаментозних абортів до перших пологів, яке має місце останніми роками, пов'язують з раннім початком статевого життя, недостатнім використанням сучасних методів контрацепції тощо.

Не дивлячись на значну кількість наукових публікацій з проблеми невиношування вагітності та перинатальної патології у жінок різних груп ризику не можна вважати її повністю вирішеною, особливо в плані ефективності використовуваних лікувально-профілактичних заходів у жінок з першим абортom в анамнезі.

На підставі визначеної актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження аспіранта Білоконь О. О. на тему «Профілактика невиношування вагітності та перинатальної патології у жінок із першим абортom в анамнезі» виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри на тему: «Актуальні аспекти охорони репродуктивного здоров'я жінок, прегравідарної підготовки та пренатальної діагностики в сучасних умовах» (№ державної реєстрації 0117U006095, термін виконання: 2017-2020 роки, керівник НДР – чл.-кор. НАМН України, д. мед. н., доцент, завідувач кафедри акушерства, гінекології та перинатології НМАПО імені П. Л. Шупика Горбунова Ольга Володимирівна) і науково-дослідної роботи «Профілактика невиношування вагітності та перинатальної патології у жінок із першим абортom в анамнезі» (№ державної реєстрації 0117U007423, термін виконання: 2017-2020 роки, керівник НДР – д. мед. н., доцент, доцент кафедри акушерства, гінекології та перинатології НМАПО імені П. Л. Шупика Вдовиченко Сергій Юрійович) та є фрагментом даних науково-дослідних робіт.

5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Проведене аспірантом Білоконь О. О. дослідження надало можливість виявити нові аспекти патогенезу порушень репродуктивної здоров'я у жінок із різними методиками першого переривання вагітності, які полягають у високому рівні хронічного запалення ендометрія, особливо після хірургічного аборту, порівняно з вакуумним та медикаментозним, що призводить до розвитку вторинного безпліддя.

Показано, що перше переривання вагітності є суттєвим фактором ризику порушень функціонального стану фетоплацентарного комплексу з виникненням плацентарної дисфункції та затримки розвитку плода, особливо після хірургічного аборту порівняно з вакуумним та медикаментозним.

Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів у жінок із першим абортom в анамнезі на підставі використання прегравідарної підготовки ендометрія та направленої гормональної та метаболічної терапії.

6. Нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень.

Проведене аспірантом Білоконь О. О. дослідження надало можливість обґрунтувати необхідність аналізу клініко-анамнестичних особливостей порушень репродуктивного здоров'я в жінок із різними методиками першого переривання вагітності в анамнезі.

Показано порівняльні аспекти різних методик переривання першої вагітності в аспекті впливу на розвиток хронічного запалення ендометрія та виникнення вторинного безпліддя. Проведено клінічний аналіз перебігу вагітності, пологів та перинатальних наслідків у жінок із різними методиками першого абортu в анамнезі.

Удосконалено та впроваджено алгоритм лікувально-профілактичних заходів у жінок із першим абортom в анамнезі щодо зниження частоти невиношування та перинатальної патології.

Отримані результати було впроваджено в навчальний процес кафедри акушерства гінекології та перинатології НМАПО імені П. Л. Шупика та оприлюднено на науково-практичних семінарах та конференціях, зокрема з міжнародною участю, і висвітлено у 7 наукових працях, з них 5 – у наукових статтях у фахових виданнях, рекомендованих МОН України, та 2 – в тезах науково-практичних фахових семінарах з міжнародною участю.

7. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Аспірант Білоконь О. О. особисто провела дослідження. Було обстежено 270 жінок, з яких 210 були із різними методами першого абортів в анамнезі (хірургічний, вакуумний та медикаментозний). 90 жінок склали ретроспективну групу і 120 – проспективну. Контрольну групу склали 60 жінок. Усім жінкам проведено клініко-лабораторне і функціональне обстеження. Клінічну оцінку стану здоров'я вагітних проводили за допомогою розроблених нами анкет.

Отримані дані було опубліковано у 7 наукових працях, з них 5 – у наукових статтях та 2 – в тезах. Аналіз отриманих Білоконь О. О. результатів проводився із використанням програм Statistica та Microsoft Office Excel. Оцінка статистичної значущості отриманих даних здійснювалася з використанням критеріїв Ньюмена-Кейлса та χ^2 . Відмінності вважалися значущими при $P < 0,05$.

8. Апробація результатів дисертації.

Основні положення роботи докладалися і обговорювалися на наукових конференціях Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України (Київ, 2017-2020 рр.); на науково-практичному семінарі з міжнародною участю «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання гінекологічної допомоги» 29 листопада 2017 року, м. Київ; на науково-практичному семінарі з міжнародною участю «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання гінекологічної допомоги» 20 березня 2018 року, м. Київ.

9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації подано у списку, що додається.

Основні наукові результати висвітлені у публікаціях та розкривають основний зміст дисертації. За матеріалами дисертації опубліковано 7 наукових праць, з них: 1 стаття – в іноземному науковому фаховому виданні, зареєстрованому у країні ЄС; 4 статті – у наукових фахових виданнях,

затверджених ДАК МОН України; 2 тез – у матеріалах конференцій. Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить аспіранту. Білоконь О. О. брала участь в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів та підготовці матеріалів до друку.

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Отримані дані є результатом самостійної роботи дисертанта. Автором особисто проаналізовано наукову літературу. Також нею проведено формування груп спостереження. Самостійно проведено їх клініко-лабораторне обстеження, виконано забір і підготовку біологічного матеріалу з наступною обробкою та аналізом запису. Особисто описано і проаналізовано результати дослідження, а також здійснено статистичну обробку отриманих даних. Автором особисто написано всі розділи дисертації.

Наукові положення, розробки прикладного характеру, висновки та практичні рекомендації, що виносяться на захист, одержані автором самостійно і висвітлені в опублікованих працях.

Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація повністю відповідає паспорту наукової спеціальності 14.01.01 – «Акушерство та гінекологія» та галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

11. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика.

Аспірантом Білоконь Ольгою Олександрівною вчасно представлені всі матеріали на розгляд комісії з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (Протокол засідання комісії з питань етики № 14 від 07.12.2020). За висновком встановлено повну

відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (протокол № 8 від 23.10.2017).

12. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням наукового стилю викладення.

13. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Білоконь О. О. не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (протокол Експертної проблемної комісії за науковою спеціальністю 14.01.01 «Акушерство та гінекологія» від 20.11.2020 (протокол № 16). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспіранта Білоконь О. О. Всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей.

Відповідність дисертації вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Аспірантом Білоконь О. О. здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Білоконь О. О. оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провела власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами фахового семінару (29.12.2020, протокол № 18) встановлено, що результати виконаного

наукового дослідження аспіранта вирішують важливе наукове завдання щодо зниження частоти невиношування та перинатальної патології в жінок із першим абортom в анамнезі на підставі вивчення клініко-інструментальних та морфологічних досліджень, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів, а дисертація аспіранта Білоконь О. О. на тему «Профілактика невиношування вагітності та перинатальної патології у жінок із першим абортom в анамнезі» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія») повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Рецензент:

Директор УДІР
НМАПО імені П. Л. Шупика,
доктор медичних наук, доцент

Л. В. Суслікова

Рецензент:

Завідувачка кафедри акушерства,
гінекології та перинатології
НМАПО імені П. Л. Шупика,
доктор медичних наук, доцент

О. В. Горбунова

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
Суслікової Л.В., Горбунової О.В.
ЗАСВІДЧУЮ
ІМЕНІ СЕКРЕТАР
2021

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Білоконь ОО. Вплив першого медичного аборту на гінекологічну захворюваність. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. 2017;28(3):75-80.
2. Білоконь ОО. Медичні та соціальні особливості у жінок, які перенесли перший медичний аборт. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. Київ, 2018;31(1):96-102.
3. Білоконь ОО. Вплив першого медичного аборту на виношування вагітності. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. 2018;31(2):68-74.
4. Білоконь ОО. Особливості ускладнень у жінок, що перенесли різні методи переривання вагітності в першому триместрі. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. 2018;31(3):62-8.
5. Salmanov A, Vitiuk A, Zhelezov D, Bilokon O, Kornatska A, Trokhymovych O, et al. Prevalence of postpartum endometitis and antimicrobial resistense of responsible pathogens in Ukraine: results a multicenter study (2015-2017). *Wiadomosci Lekarskie*. 2020;73(6):1177-83 (*Внесок здобувача - автором здійснено вибірку та статистичний аналіз даних, зроблені висновки*).
6. Білоконь ОО. Негативний вплив першого медичного аборту на репродуктивну функцію. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика: тези матеріалів науково-практичного семінару з міжнародною участю «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання гінекологічної допомоги» (29 листопада 2017 року, м. Київ). Київ, 2017;28(ч. 3):192.
7. Білоконь ОО. Вплив соціальних факторів на розвиток ускладнень після першого медичного аборту. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика: тези матеріалів науково-практичного семінару з міжнародною участю «Міжнародні та вітчизняні стандарти надання гінекологічної допомоги» (20 березня 2018 року, м. Київ). Київ, 2018;31(ч. 1):203.